

Aladdin og den vidunderlige lampe.

(Arabisk eventyr.)

I Bagdad levde engang en skrædder; han hadde en eneste søn, som hedte Aladdin. Det var en doven fyr, og han kunde vel trængt til bank baade morgen, middag og aften; men da han ikke fik det, saa blev han dag for dag mere doven og uskikkelig. Støt og stadig rendte han paa gaten, lekte sig eller slos med gateguttene og gjorde nar af gamle og skikkelige folk. Tilslut syntes faren det var for galt at gutten gik og slang saaledes, og saa vilde han sætte ham til et fast daglig arbeide. „Hør nu, Aladdin,“ sa han til ham, „imorgen tar du fat som læregut i verkstedet hos mig, og nu raader jeg dig til at være flittig og skikkelig, for ellers skal du faa smake alnen paa rygstykkerne dine.“ Men Aladdin brydde sig ikke stort om denne advarsel; han løp atter ut til kameratene sine, og kom ikke hjem før sent paa kveld. Da han vilde ut igjen næste morgen, passet faren paa ham. „Stop nu, gutten min!“ sa han. „Op paa bordet med dig og til at sy!“ Saa maatte Aladdin op paa skrædderbordet, fik naal og traad og saks; for nu skulde han ta fat paa farens

haandverk. Alnen hang ved siden av ham; men hver gang faren hadde et erende ut, blev det smaat med syngen.

Paa denne maaten gik det et aars tid; da blev faren syk og døde. Moren kunde nok skjønne at det aldrig blev nogen skikkelig skrædder av Aladdin; derfor solgte hun verkstedet; hun fik saa meget for det at hun til nød kunde slaa sig igjennem, og saa tok gutten igjen til at drive om paa gaten. Nu hadde han ikke faren at være ræd for, og det moren sa, brydde han sig ikke om. Han var nu femten aar gammel.

Da han en morgen sprang omkring paa gaten med nogen kamerater, kom en gammel mand gaaende; han stanset og saa paa guttene. Især la han merke til Aladdin, og han tænkte straks: „Den gutten kan jeg bruke.“ Han spurte sig fore hos nogen kjøbmænd, og da han hadde faat vite det han vilde, førte han Aladdin til side, og spurte ham om han ikke var søn av skrædderen Mustafa. „Jo,“ svarte Aladdin, „men han er død for seks uker siden.“ — „Aa, nei, er han død!“ sa gamlingen; „saa kommer jeg for sent allikevel, og faar ikke se min bror, som jeg hadde saa kjær. Jeg er din farbror, maa du vite, og nu kommer jeg endelig tilbake til min fødeby, efter mange aar og mange lange reiser; her hadde jeg tænkt at leve resten av mine dage og dele min rigdom med min kjære bror. Jeg drog kjendsel paa dig, straks jeg fik se dig; for du er saa lik din far som det ene øiet er likt det andre. I din alder var han ogsaa en saadan vakker gut som du. Aa rei, det var da tungt at jeg skulde miste ham!“ Saa graat han og omfavnet

Aladdin, som ikke visste hvad han skulde tænke; for hjemme hadde han aldrig hørt tale om nogen farbror. „Lever din mor endnu, og hvor bor hun?“ spurte manden. Aladdin fortalte ham alt, og saa gav manden ham nogen sølvpenger og sa: „Giv disse til din mor og bed hende lage en god kveldsmat til dig. I eftermiddag kan du møte mig her, saa vil jeg følge med dig hjem og hilse paa din mor.“ Aladdin var baade glad og forundret, og løp straks hjem for at fortælle moren denne store nyhet.

Men gamlingen var ikke i slegt med Aladdin; han var en afrikansk trolmand, og han var kommet til Bagdad for at finde en stor skat, som laa gjemt under jorden et stykke utenfor byen. Men det maatte han ha hjælp til, og han syntes gutten kunde passe til dette arbeide.

Imens løp Aladdin hjem til sin mor og ropte: „Mor, nu har jeg faat en rik farbror; alle disse pengene har han git mig med hjem til dig.“ Men moren visste ikke av at manden hadde hat nogen bror; hun ristet paa hodet, og spurte Aladdin om han hadde stjaalet pengene. „Hvad galt jeg kan ha gjort,“ svarte Aladdin, „stjaalet har jeg aldrig. Men som jeg siger dig, nu er farbror kommet; i kveld vil han være gjest hos os, og nu maa du stelle alt saa godt som mulig.“ Moren tænkte hun fik vel gjøre som gutten sa, og laget i stand et godt maaltid. Farbroren selv kunde vel gi hende greie paa slegtskapet, mente hun.

Om kvelden kom trolmanden, pyntet og fint klædd, sammen med Aladdin. „Hvor underlig at tænke sig,“ sa han, „i denne stuen har min kjære

bror Mustafa levet og strævet! Nei, hvor det gjør mig ondt, at jeg ikke fik se ham igjen! Du maa ikke undres, kjære brorkone, om jeg ikke kan skjule min sorg.“ Han graat, og saa maatte de andre to ogsaa graate. Da de hadde kommet sig i lag igjen, fortalte trolmanden om sine færd og hændelser, og digtet i hop en hel historie. „For firti aar siden,“ sa han, drog jeg bort fra min fødeby Bagdad og fra min bror Mustafa, for at reise ut i den vide verden. Jeg har draget i handelsfærd gjennom Indien, Syrien og Persien, Ægypten og Arabien, Kina og Tyrkiet, og vundet stor rigdom. Nu syntes jeg at jeg var rik nok, og saa vilde jeg leve resten av mine dage her i Bagdad, sammen med min kjære bror. Nu er jo han død; men du, kjære brorkone, skal være mig en søster, og Aladdin skal være min søn, og saa maa jeg faa lov til at flytte ind her, for at leve og dø sammen med mine nærmeste frænder.“ Aladdin og hans mor var rent rørt, de omfavnet med smil og taarer sin gamle hjertensgode frænde, og Aladdin ropte: „Aa ja, kjære, snilde farbror, bli her hos os! Aa, vi skal ha det saa hyggelig sammen!“

Saa blev det da slik, at trolmanden skulde bo hos dem, og han lovet at sørge rigtig godt for Aladdin. En dag spurte han gutten om han vilde være med ut til et sted hvor han visste det laa gjemt en stor skat, Jo, det syntes Aladdin skulde være morsomt, og saa gik de ut av byporten og langt ut paa landet. Tilslut kom de til et litet dalføre med høie fjeld paa begge sider. „Her skal vi stanse,“ sa trolmanden, „og har du nu mands mod og hjerte, saa skal du faa se ting som du aldrig har drømt om, baade guld

og sølv og anden rigdom. Men du maa i ett og alt gjøre som jeg siger dig.“ Ja, mente Aladdin, det skulde han nok gjøre.— Først maatte da gutten hente et fange riskvister. Dem tændte trolmanden ild paa, og saa tok han op av lommen et pulver, og strødde et par klyper av det paa baalet. Da tok det til at sprake og frase, og en tyk, sort røk steg tilveirs. Nu gav trolmanden sig til at mane, med underlige ord og lader; saa hørtes et sterkt tordenskrald, og saa kom en glat marmorhelle til syne i berget, med en tyk guldring til haandtak. „Løft nu op den hellen!“ sa trolmanden til Aladdin. „Tror du jeg orker at løfte en saa tung sten da?“ spurte gutten. „Bare prøv!“ sa trolmanden, og da Aladdin skulde til at prøve, saa løftet han stenen op i et eneste tak. Da hellen var borte, fik Aladdin se en stentrap, som bar dypt ned i en stor hule.

„Ser du nu!“ sa trolmanden. „Dette gik jo godt. La mig nu se du ikke er ræd, saa skal det gaa godt siden ogsaa, og da skal du bli rikere end den rikeste konge paa jorden. Se, her har du en ring; den skal du sætte paa fingeren, saa kan du trygt gaa ned i hulen; der kommer du til en dør, som du skal lukke op, og saa har du bare at gaa bent frem, gjennom tre store sale. Der finder du tønder fulde av guld og sølv og anden rigdom; men dem maa du endda ikke røre; for mægtige aander holder vakt over dem, og taaler ikke at nogen kommer dem for nær uten at ha ret til det. Og klærne dine maa du holde vel ind til dig, saa de ikke kommer til at røre ved nogen ting, for ellers gaar det galt. Fra den tredje sal kommer du ut i en stor herlig have, fuld

av de vakreste trær og frugter. Saa gaar du bent frem, til du kommer til et guldtempel med tredive sølvtrin. Paa alteret derinde staar en lampe og brænder. Det er bare en simpel bliklampe. Den skal du slukke, helde oljen ut og ta lampen med dig. Mist den ikke paa tilbakeveien, men gjem den godt inde paa brystet, saa har du ikke nødig at være ræd for nogen ting. Paa tilbakeveien kan du ta med dig saa meget du kan bære, av sølv og guld og av havens frugter; alt det skal du faa eie selv, naar du bare lar mig faa lampen.“

Aladdin gjorde alt som trolmanden bød. Han gik ind i hulen, gjennom alle tre salene, uten at røre noget. Da han kom ut i haven, var det lys dag der, likesom oppe paa jorden; han kom til templet og gik straks ind; der stod lampen og brændte paa alteret, som trolmanden hadde sagt. Han skjønnte ikke hvad farbroren vilde med den usle bliklampen; han kunde jo kjøpe en likesaa god i byen for nogen faa skilling, tænkte han. Men han gjenite den likevel inde paa brystet, og saa gik han samme vei tilbake igjen. Nu tok han for sig av fruktene; grenene hang saa fulde av dem at de næsten naadde marken. Det var gule og grønne, blaa, røde og hvite frugter, nogen av dem lignet epler og pærer, andre plommer og ferskener, og alle var de klare som glas og skinnende som stjerner. Aladdin bet i en av dem; den var haard som glas, og saa trodde han de var av glas alle sammen; men det var de kosteligste ædelstener, og hver eneste av dem var værd mange millioner i penger. De gule var topaser, de grønne smaragder, de blaa safirer og ametyster, de røde rubiner, de hvite perler

og diamanter. Aladdin hadde ikke skjøn paa hvor meget de var værd, men fylgte allikevel lommerne med nogen av dem; for han tænkte at moren kunde ha lyst til at eie slik stas. En pose som han hadde tat med sig, fylgte han med guld og sølv, og saa skyndte han sig tilbake til indgangen igjen.

Da han kom til trappen, syntes han det var rent mørkt, for det var jo saa lyst der han kom fra, og det var ikke let for ham at komme opover trappen med alt det han bar paa, og derfor ropte han op til trolmanden at han skulde hjelpe ham op. „Ræk mig bare lampen først!“ svarte trolmanden. Men Aladdin var strid; han vilde ikke ut med lampen før han var vel oppe. „Kom med lampen!“ ropte trolmanden. „Vil du ikke lystre din farbror? Har du ikke lovet at gjøre alt som jeg byder dig?“ Men Aladdin blev ved sit; han kunde vente, sa han, og saa satte han sig ned paa trappen. Da blev trolmanden sint, for han trodde Aladdin vilde snyte ham for lampen, og saa mumlet han nogen ord og svinget tryllestaven. Straks faldt stenhellen ned over aapningen, og Aladdin sat indestengt i den mørke hule. Det nyttet ikke at han strævdde av alle kræfter for at faa løftet op stenen; han hørte trolmanden rope: „Nu kan du ha det saa godt! Se nu til hvor du finder noget at leve av, for dagens lys ser du aldrig mer!“

Dermed gik trolmanden sin vei. Han hadde gransket i lange tider, i alle de trolbøker som fandtes, og manet og grundet, til han endelig fandt ut at i nærheten av Bagdad var en hule i jorden, og der fandtes en lampe, som var slik, at den som eide den, var herre over de mægtigste aander. Selv kunde han

ikke komme ind i hulen, for det kunde bare en som hadde et barnlig sind og et godt hjerte, og saa fik han fat paa Aladdin. Men nu vilde han heller at gutten skulde dø i hulen, forat ikke nogen anden skulde faa lampen i sin magt, ved at lokke den fra ham. Gutten selv kunde ikke bruke den, mente han, naar han ikke visste hvad den var nyttig til. Men én ting syntes trolmanden var harmelig, og det var at han hadde git Aladdin ringen, som var et mægtig vern mot al slags fare.

Aladdin sat nu dernede i mørket; for da han vilde gaa tilbake til den nærmeste av salene, saa var døren lukket i laas. Nu visste han ikke raad til at komme ut; saa satte han sig til at graate i trappen, og da han hadde graatt en stund, sovnet han. Da han vaagnet, var han saa sulten at han ikke visste sin arme raad; han graat og ropte og vred sine hænder, saa fortvilet var han. Men saaledes kom han til at gnide haardt paa ringen, og straks blev det lyst omkring ham, som midt paa dagen, og fore ham stod en kjæmpeskikkelse, saa stor og vældig, at Aladdin blev endda ræddere end før.

„Hvad vil du, min herre og mester?“ ropte aanden med mægtig røst. „Byd over ringens aander! Vi er dine slaver.“ — „Kan du hjelpe mig ut herfra?“ spurte Aladdin; det var ikke frit for at han skalv i maalet. „Bare byd!“ svarte aanden. „Saa byder jeg dig at føre mig ut av hulen og sætte mig utenfor byporten,“ sa gutten. Straks grep aanden ham i sine sterke armer, og før Aladdin visste ordet av, stod han utenfor byporten. „Er det mere du vil?“ spurte aanden. „Aa nei, ikke nu,“ svarte Aladdin; „men skulde

jeg trænge dig, saa skal jeg kalde paa dig.“ Saa blev aanden borte med én gang.

Aladdin gik hjem til moren, som hadde været meget ræd for ham, siden han blev saa længe borte; og det første han bad om, var noget at leve av. Det fik han, og under maaltidet fortalte han hende alting, og viste hende guldet og sølvet og alle de blanke frugtene han hadde med sig fra hulen. Moren slog hænderne sammen av forundring over alt det sønnen kom frem med, endda hun ikke hadde mere greie end han paa hvad stenene var værd. „Denne lampen her,“ sa han, „vilde manden saa gjerne ha; men den er det jo ikke saa stort ved. Jeg sætter den op paa hylden her i kroken.“

Saa levde de en stund rigtig godt; men da det var slut med guldet og sølvet, blev det smaat for dem. Det de hadde arvet efter Mustafa, var for længe siden strøket med. Aladdin ytret noget om at sælge glasfrugtene; men dem blev det ikke noget at faa for, mente moren; da var det bedre at prøve at sælge lampen, sa hun, saa fik de vel mat for en dags tid. Men først vilde hun gjøre den ren, og saa gav hun sig til at skure paa den med en fille og noget sand.

Aldrig før hadde hun tat paa at skure, før en aand steg op gjennom gulvet, saa stor og vældig, at hun daante av rædsel. „Hvad byder du din slave?“ ropte aanden med dundrende røst. Aladdin var nu vant med aander; han tok lampen fra moren og sa: „Du faar prøve at tale spakere, ellers skrømmer du jo livet av folk. Lat mig nu se du kan la os faa et godt maaltid mat.“ — „Herre, jeg skal gjøre som du byder,“ svarte aanden; „men des sterkere du gnider

paa lampen, des høiere maa jeg rope.“ Saa blev han borte et øieblik, og da han kom tilbake, dækket han op paa bordet med de kosteligste retter, i guld- og sølvskaaler, og satte frem den fineste vin. Da moren kom til sig selv igjen, blev hun rent forundret over den herlige opdækning; men Aladdin bad hende bare ta for sig av retterne. Det var lampens aand som hadde git dem alt sammen, sa han, og nu kunde han skjønne hvorfor trolmanden endelig vilde ha fat i lampen, for den hadde nok mange underlige egenskaper. Men moren sa hun vilde ikke se den for sine øine mer; den hadde jo nær tat livet av hende. For resten kunde han sælge den eller ha den, som han vilde. Aladdin bar den da op paa loftet; men tok det løfte av moren, at hun ikke skulde sige til nogen levende sjæl det som var hændt.

Dagen efter hadde de igjen ikke mat i huset, og Aladdin syntes han kunde ikke bry lampens aand for ofte. Derfor tok han et av sølvfatene og gik med det til en kjøbmand som handlet med gamle saker. Aladdin visste ikke hvor meget det var værdt; men kjøbmanden saa straks at fatet var av det fineste sølv. Saa vilde han prøve sig frem, hvor billig han kunde faa det. „Hvad skal du ha for det?“ spurte han. Saa meget som det er værdt,“ svarte Aladdin. Kjøbmanden böt ham en zekchin*). Det syntes gutten var godt og vel; han visste ikke at fatet var værdt tyve ganger saa meget. Da zekchinen var brukt op, skulde han gaa til kjøbmanden med et andet fat; men paa veien kom han til en guldsmed, som hadde set ham

*) Østerlandsk mynt, omtr. 8 kroner.

gaa med sølvfatet første gang. Han spurte Aladdin om han vilde sælge fatet, og om han ikke hadde solgt et før. Jo, svarte Aladdin, og saa fik guldsmeden vite at han hadde solgt det første for en zekchin. „Da er du blit godt snytt,“ sa guldsmeden, som var et ærlig menneske. „Dette fatet her er ialfald værdt sine seksti zikchiner mellem brødre. Har du flere av det slaget, saa lat mig faa kjøpe dem.“ Saa solgte Aladdin til ham alt det bordtøi av sølv og guld han hadde, saa nær som et eneste sølvfat, og fik i alt to tusen zekchiner av guldsmeden.

Saa rike hadde Aladdin og hans mor aldrig været, og de levde nu sorgfrit og hadde gode dage. Aladdin var nu ikke lenger saa slusket som før; han søkte godt selskap, lærte baade folkeskik og andet som nyttig er, og da han hadde godt nemme og var en vakker ung mand, varte der ikke længe før han fik mange venner, og blev velset hvor han kom. Han var nu atten aar gammel.

Saa var det en dag han hørte en utroper paa gaten kundgjøre et bud fra sultanen, at alle skulde holde sig hjemme og ikke komme paa gaten en viss time paa dagen, mens sultanens datter drog fra slottet med sine terner for at gaa i bad. Dette paabud gjorde Aladdin rent nyfiken, og al hans længsel og attraa gik nu ut paa at faa se prinsessen. Saa gik han op paa loftet og gned paa lampen. Aanden kom straks frem igjen. Han gjorde Aladdin usynlig og førte ham like ind i stuen til Gulnare. Der sat hun mellem sine jomfruer og terner, og var saa vakker, at Aladdin aldrig hadde tænkt sig at nogen kvinde kunde være saa fager. Han hadde god tid til at se paa hende;

men hverken hun selv eller nogen av de andre kunde se ham og aanden.

Da Aladdin kom hjem igjen, tænkte han bare paa prinsessen, og tilslut sa han til moren at hun maatte gaa til sultanen og fri til Gulnare for ham. Moren spurte om han var rent gal, som tænkte paa slikt. „Desuten,“ sa hun, „kommer jeg op paa slottet for at tale med sultanen, uten at have nogen gave med, saa blir jeg kastet paa dør med det samme. Hvor skulde vel jeg faa nogen gave fra som det kunde passe sig at gi sultanen?“

Var det ikke andet iveien, mente Aladdin, saa kunde hun jo ta med sig de vakre frugtene han hadde fundet i hulen; for nu hadde han faat vite at det var de kosteligste ædelstener; dem skulde hun lægge paa det sølvfatet de hadde igjen, saa tænkte han nok det var saa gild en gave, at sultanen knapt hadde faat maken nogen gang. Dette syntes moren var bare galmands snak; men saa længe bad han hende, og sa at han ikke kunde leve uten prinsessen, saa hun tilslut lovet at gaa til sultanen for ham.

Da hun kom til slottet med sit knytte som hun bar sølvfatet og frugtene i, var det fuldt av folk, med bønskrifter og gaver, som skulde ha sultanen i tale; hun blev da staaende i en krok, til alle de andre var færdige. Da fik sultanen øie paa hende, kaldte hende til sig, og spurte hvad hun vilde. Da hun fik munden paa glid, bad hun at sultanen ikke maatte ta det ilde op, det hun nu kom for at tale om. Og det var da det, at hendes søn Aladdin var blit saa forelsket i Gulnare, at han sa han ikke kunde leve uten hende. Hun var jo bare en simpel skrædderenke, og

hun syntes det var leit at komme til sultanen i et slikt erende; men en gjør jo alt for sit eget barn, og saa bad hun om sultanen vilde være saa god at ta mot en liten gave fra hendes søn. Sultanen var nok-saa venlig, og bad hende vise frem det hun hadde i knyttet. Da han saa ædelstenene, slog han hænderne sammen av glæde og forundring, og ropte paa sin storvezir: „Kom hit og se! Slike ædelstener findes det ikke make til i mit skatkammer, nei ikke i hele mit rike, og jeg kan ikke negte at en saadan gave er den fagre Gulnare fuldt værdig.“ Men dette likte ikke veziren; for han vilde gjerne ha sin søn gift med prinsessen, og saa sa han at al verden vilde finde det rent urimelig, om sultanen gav sin datter bort til en skræddersøn for et fat med diamanter. Nei, mente sultanen, det vilde han da ikke heller; men naar han hadde faat en slik gave, kunde han ikke la konen gaa bort uten haab, og saa satte han frem et krav, som han mente det var rent umulig for frieren at opfylde. „Sig din søn,“ sa han til hende, „at han skal faa prinsessen til brud, ifald han sender mig femti guldkar fulde av slike frugter, og karene skal bæres av femti sorte og femti hvite slaver. Kan han ikke det, saa blir det ikke noget av giftermålet.“ Konen blev meget modfalden, da hun hørte dette. Men da Aladdin fik vite det, mente han at det nok skulde la sig gjøre at opfylde sultanens krav. Han gik op paa loftet, gned paa lampen, og da aanden viste sig, bød han ham skaffe tilveie alt det som sultanen hadde krævet.

Det varte ikke længe, før aanden hadde det paa rede haand alt sammen, og da sendte Aladdin moren

avsted til slottet igjen. Da dette følget kom opover gaten, maatte alle stanse og se paa det; for maken til glans og rigdom hadde ingen set i Bagdad før. De sorte slaverne bar guldkarene paa hodet; ædelstenene var dækket med duker som var utsydd med sølv og guld; en hvit slave gik ved siden av hver av de sorte, og alle var saa vakre og rikt klædde at det lyste av dem. Vagten ved slottet trodde det var et følge av fremmede konger og sultaner, og kastet sig paa knæ; men de kommende sa: „Vi er bare slaver; men vor mægtige herre kommer senere, naar hans tid er.“ Da konen kom ind til sultanen med dette følget, blev han maalløs av forundring, og nu kunde veziren heller ikke negte at Aladdin hadde opfyldt det krav som var sat, og at sultanen nu maatte gi ham Gulnare til hustru.

Moren var sjæleglad, da hun gik hjem for at sige Aladdin at alt var gaat efter ønske; men endda gladere blev Aladdin selv. Han gik straks op paa loftet, gned paa lampen, og bød aanden at nu skulde han gjøre alt færdig til frierfærd og ikke spare paa nogen ting. Saa førte aanden ham til et bad; her lyste alt av guld og marmor, og da de tjenende aander hadde tvættet Aladdin i det varme vellugtende vand og salvet og pyntet ham, var han saa vakker og frisk som en rose, og klædd i de fineste og kosteligste klær. „Min herre og mester,“ sa aanden til ham, „utenfor porten staar alting rede til din færd. Der er tyve slaver, alle rikt pyntet, paa snehvite hester, og otti kameler som bærer gaver av alle slags til sultanen og din brud. Din mor er ogsaa derute; hun sitter paa en arabisk hest, og har seks kvinder omkring sig

som er færdige til at tjene hende. Til dig selv staar der sadlet en herlig stridshest, og et følge av tjenere venter paa dig; de har punger fulde av guldstykker, som du kan la kaste ut til folket.“

„Du er en god og trofast aand,“ sa Aladdin, „og jeg takker dig for din omsorg. Du kan snart vente at faa endnu mere at gjøre i min tjeneste“ — „Du har at byde, jeg at lyde,“ sa aanden, og saa blev han borte.

Imens gik det over hele Bagdad stort ry av Aladdins rigdom og lykke, og det spurtes snart at han skulde egte prinsessen. Dette tyktes mange utrolig; men utenfor hans hus samlet sig en mængde folk, som vilde se hvad som nu skulde gaa for sig. Da han kom ut av huset, tok folkeskaren imot ham med sterke hyldestrop; for han var i den senere tid blit godt kjendt og likt av høie og lave i Bagdad, og alle ropte: „Leve prins Aladdin! Held og lykke følge ham!“ Han hilste og takket til høire og venstre, steg op paa hesten, og saa satte færden sig i gang. Først red de tyve slaverne, saa Aladdin og hans mor, og efter dem kom kamelene med alle gaverne, og sidst i rækken tjenerne med guldposerne; de kastet penger ut til mængden.

Ved slotstrappen møtte sultanen ham, omfavnet ham og sa: „Vær velkommen, Aladdin, og ta imot din brud prinsesse Gulnare!“ Under klang av horn og harper førte han ham gjennem hoffolkenes rækker til prinsessen, som ventet i sine egne værelser paa sin brudgom. Aladdin knælte for hende, kysset hende paa haanden, og spurte hende om hun vilde ha ham til egtemand. Hun rødmet og svarte: „Jeg vil lyde min

fars vilje og vælger i fuld tillid dig, Aladdin, til min brudgom.“ Og saa blev det holdt bryllup med det samme.

Under festen sa sultanen til brudgommen: „Jeg tror det er bedst, Aladdin, at du og din hustru og din mor blir boende hjemme hos mig for det første, til du faar bygget dig et gildt slot; for hjemme hos dig kan du vel ikke bo med Gulnare.“ — „Lat mig bare faa tid til imorgen,“ sa Aladdin, „saa skal jeg vel sørge for at vi faar godt nok hus. Men nu vil vi være glade og more os.“ Bryllupet blev nu holdt i herlighed og glæde.

Da det led ut paa kvelden, gik Aladdin hjem og kaldte paa lampens aand. „Nu er prinsessen min hustru,“ sa han til ham, „og du skjønner nok at i denne stuen kan jeg ikke bo sammen med hende. Derfor maa du bygge et stort slot til mig, bent imot sultanens eget. Alt i dette slottet maa være av første og fineste slags; hvad emner du vil vælge, kan være mig det samme, naar bare det hele blir vakkert og gildt. Det eneste jeg vil bede dig om særskilt, er at du skal bygge en stor firkantet sal i slottet, og i den skal væggene være av guldplater og sølvplater, lagt skiftevis i ruter, helt op til taget. Paa hver yttervæg skal være seks vinduer, og paa dem skal karmene være pyntet med de kosteligste ædelstener. Men ett vindu skal du la være bare halvfærdig.“ — „Du har at byde, jeg at lyde,“ svarte aanden. „Imorgen, før sol er oppe, skal det staa færdig.“

Næste morgen kom Aladdin, for at se om alt var i fuld stand, og da ventet aanden paa ham i slottet. Det stod færdig, som aanden hadde lovet, og lyste

lang vei, saa herlig var det. Aladdin gik ind, og blev mottat av en mængde pyntede slaver og tjenere. Aanden førte ham omkring fra rum til rum, det ene finere end det andre. „Er alt efter min herres ønske?“ spurte aanden. „Ja,“ svarte Aladdin, og jeg maa sige det findes ikke paa jorden en slik tjener som du.“ Endelig førte aanden ham ind i den største av salene. Dørene var av guld og indlagt med diamanter og safirer, og da Aladdin kom ind der, syntes han at alt omkring ham var et hav av glans og lys, for slik herlighet hadde han aldrig kunnet tænke sig. Væggene var indlagt, som han hadde ønsket, med blanke plater av guld og sølv, og vinduskarmene glitret av ædelstener. Taket i salen var dækket med malte billeder, og paa gulvet laa bløte, farverike tepper. Aladdin kunde ikke andet end undres og glæde sig over al denne rigdom og øienlyst. Saa vilde aanden vise ham sidebygningene, og førte ham ned paa gaardspladsen. „Her til høire er staldene,“ sa aanden, „til venstre skatkammeret, og midt imot os det store huset som dine slaver og tjenere skal bo i.“ De gik først ind i skatkammeret. Der laa store dynger av myntet guld, ædelstener og perler og alslags gild guldstas. Og da de gik gjennom staldene, saa Aladdin over hundrede hester staa der, vakre dyr av det ædleste blod fra Arabien og Yemen; de aat korn av sølvkrybber, og rundt omkring hang det fineste og blankeste sæletøi paa søiler av skinnende marmor.

Da Aladdin hadde tat alt i øiesyn, gik han for at hente sultanen, sin brud og sin mor. Det kunde vel ikke være noget stasslot dette, mente sultanen, siden det var bygget paa én nat. Men da han fik

se alt sammen, holdt han paa at falde i staver av undring, og sa at Aladdin var den største trolmand som nogensinde hadde levet. „Men hvorfor er ikke det ene vinduet færdig?“ spurte han. „Jeg tænkte du kunde ha lyst til at bygge med paa slottet, du ogsaa, og lægge den sidste haand paa verket,“ svarte Aladdin, og dette syntes sultanen var en vakker og sønlig tanke. Men da guldsmedene skulde ta fat paa arbeidet, fandtes det ikke i sultanens skatkammer saa mange ædelstener som skulde til, og saa maatte Aladdin selv sørge for at faa det istand, og da blev det fort nok færdig, kan en vite.

Saa blev det holdt gjestebud i otte dage, og der gik det herlig til. Bordene var av sølv, og bordtøiet av guld, og rikt pyntede tjenere bar frem de kosteligste retter og den fineste vin. Under maaltiderne blev der spilt og sunget av to hundrede spillemænd og sangere. Hele folket i Bagdad tok del i festen; rundt omkring slottet var det dækket op paa borde i hundredvis, og vin og gode drikkevarer sprutet frem fra hundrede vandspring. Efter hvert maaltid kom sorte slaver ut med store poser fulde av guldpenger, som de strødde ut til de fattige, og da blev det ropt hurra for Aladdin fra tusener av struper.

Saa levde han i mange aar lykkelig sammen med Gulnare, og dag for dag blev han mer og mer elsket av folket; for han var god og snild mot alle, og hver gang han gik ut, hadde han tjenere med sig som delte ut penger til de fattige.

Men saa skulde det en dag hænde noget som gjorde et braat omstøt i Aladdins lykke. Trolmanden i Afrika som hadde stængt ham inde i hulen,

fandt en dag paa at granske efter hvorledes det var gaat med gutten. Han tok da frem sine troldomsbøker og hekseredskap, og saa længe holdt han paa at læse og mane, at han fandt ut at Aladdin var kommet ut av hulen og nu levde i herlighet og glæde med sultanens datter i Bagdad. Han kunde skjønne at det var lampen som hadde hjulpet ham til alt dette, og den vilde han nu selv se at faa fat i. Han reiste derfor straks til Bagdad, gik ind i et vertshus der, og spurte verten ut om Aladdin. Saaledes fik han fuld greie paa alt som var hændt. Da han hadde hvilt sig ut efter reisen, gik han rundt omkring det nye slottet og tok det i øiesyn. Av vakten fik han vite at prins Aladdin var ute paa jagt, men at prinsesse Gulnare var hjemme. Dette var just som han vilde ha det, og saa gik han ut i byen, kjøpte en hel del nye lamper, og klædde sig ut som en omreisende handelskar. Saa gik han atter til slottet, og gav sig til at rope: „Hvem vil kjøpe gamle lamper mot nye?“ Folk bare lo av ham; men saa skulde det hende at baade prinsesse Gulnare og en av hendes terner saa ut paa gaten, og hørte det trolmanden ropte. Piken gik da straks ind til prinsessen, og fortalte at oppe i guldsalen stod en gammel ussel lampe. „Kunde det ikke være moro,“ spurte hun, „at prøve om manden virkelig er saa gal at han vil bytte gamle lamper mot nye?“ Jo, det syntes prinsessen ogsaa skulde være morsomt, og saa gik ternen ned med Aladdins vidunderlige lampe og byttet den bort mod en av trolmandens nye lamper.

Da trolmanden hadde faat Aladdins underlampe i haanden, vilde han straks prøve om det var den

rette. For at gjøre det gik han bort i enrum, og straks han gned paa lampen, kom aanden til syne. „Flyt mig og slottet og alt som i det er til Afrika!“ bød trolmanden. Den som hadde lampen i h ende, hadde jo magt over lampens aand, og derfor kunde aanden ikke gjøre andet end lyde trolmandens bud. Og saaledes blev slottet og alt som i det var flyttet til Afrika, og prinsesse Gulnare med.

Da sultanen stod op dagen efter og som vanlig gik til vinduet, for at sende sin datter en morgenhilsen over gaten, kunde han først ikke tro sine egne  ine. Aladdins slot var borte. Han kaldte paa storveziren; men han visste ingen ting. Da blev sultanen saa sint, at han sendte sine mænd ut for at lete efter Aladdin og føre ham frem for ham i lænker. Da Aladdin kom, visste ikke han heller hvor det var blit av slottet, og sultanen sa da til ham, at kunde han ikke straks finde prinsessen og føre hende tilbake, saa skulde han miste livet med det samme. Aladdin visste hverken ut eller ind; hvor det var blit av prinsessen, kunde han umulig sige, og saa b d sultanen sin mestermand at han skulde hugge hodet av ham.

Aladdin var alt bundet for  inene, mestermanden stod færdig, med løftet sverd, og ventet bare paa ordet fra sultanens mund; da hørtes med én gang staak og styr utenfor slottet. Folket hadde faat vite at Aladdin skulde henrettes; men han var den folkekj reste mand i hele riket, og nu vilde hele mængden frelse ham; for alle visste hvor god og snild han hadde været, baade mot høie og lave. Hele folkeskaren ropte og skrek, at fik de ikke Aladdin fri, saa vilde de gjøre oprør. Sultanen turde ikke andet end

gi Aladdin fri. Da han var vel ute av slottet, bad han folket at de ikke skulde gjøre sultanen noget, men gaa rolig hjem, hver til sit, og siden det var ham som bad om det, saa gjorde de det ogsaa alle sammen.

Nu gik Aladdin og grundet paa hvor det var blit av slottet og prinsessen; for trolmanden hadde han glemmt for længe siden. Men saa kom han til at tænke paa trolringen, som han endda hadde paa fingeren, og straks han hadde gnidd paa den, stod ringens aand fore ham. „Lad mig faa igjen mit slot og min hustru og min mor!“ sa Aladdin. „Det staar ikke i min magt; slikt kan bare lampens aand gjøre.“ — „Saa før mig dit som slottet er!“ sa Aladdin. „Ja, det kan jeg gjøre,“ sa aanden, og ikke før hadde Aladdin ønsket det, saa stod han der.

Det var alt ut paa kvelden, og Aladdin kunde ikke gaa ind paa slottet; for han var ræd for at trolmanden kunde være hjemme. Derfor gik han op i et stort træ, som stod i haven, og deroppe var han om natten. Da det blev morgen, saa han at trolmanden gik ut, og saa gav han sig til at gaa frem og tilbake utenfor prinsessens vinduer, for han tænkte hun kunde faa øie paa ham. Det varte heller ikke længe, før en av prinsessens terner fik se at han gik frem og tilbake i haven. Straks gik hun til prinsessen og sa at prins Aladdin var dernede. Den som da blev glad, det var Gulnare; for hun elsket sin mand over alt i verden, og saa lot hun ham hente op gjennem en lønlig trap. Da de saa hinanden, blev de glade begge to, de graat av rørelse, faldt hinanden om halsen og kysset hinanden mange hundrede ganger.

Saa maatte hun fortælle alting, hvorledes det var gaat til, og da Aladdin spurte efter lampen, sa hun at den hadde trolmanden paa sig baade dag og nat. „Lampen maa jeg ha,“ sa Aladdin; „men hvorledes er det mellem dig og trolmanden?“ Da graat hun, og fortalte at trolmanden var altid efter hende, forat hun skulde gifte sig med ham, og nu hadde han truet med at dræpe hende, om hun ikke gjorde ham til viljes. Aladdin bad hende da at hun skulde late som hun var kommet paa andre tanker, og at hun skulde byde trolmanden til aftensmaaltid i sit eget værelse. Saa skulde hun se at faa ham til at drikke baade tæt og tit, og naar hun saa at han blev tung i hodet, skulde hun helde et pulver i glasset til ham. Aladdin skulde imens gjemme sig i værelset ved siden.

Guldnaare gjorde alt som Aladdin hadde sagt, og trolmanden blev baade glad og blid, da han hørte hende tale paa denne vis. Hun hadde dækket op med de kosteligste retter og den fineste vin, og det varte ikke længe, før trolmanden hadde drukket nok. Da lurte hun sig til at helde pulveret op i hans glas, og en liten stund efter sa hun at han maatte drikke endda en skaal med hende, for han var den mand hun elsket mest av alle. Trolmanden blev meget glad over denne ytring, og tømte glasset til sidste draape. Men et øieblik efter faldt han død ned paa gulvet; for det han hadde faat i glasset, var et giftpulver, som Aladdin hadde git prinsessen. I det samme kom Aladdin ind og tok lampen, som trolmanden hadde gjemt paa brystet. Og nu varte det ikke længe, før slottet og alt sammen var paa sin rette plads igjen.

Sultanen hadde for længe siden angret at han hadde været for braasint mot Aladdin, og hele natten laa han og graat over tapet av sin datter. Han kunde ikke vite om hun var død eller i live, og da han allikevel ikke kunde sove, stod han meget tidlig op, og gik bort til vinduet, for at se utover pladsen der slottet hadde staat. Men var han blit forundret, da han saa slottet var borte, blev han ikke mindre forundret nu, da det stod der igjen. Han skyndte sig over til datteren og Aladdin, og det blev stor glæde, ikke bare paa slottet, men i hele Bagdad, da folk fik se at alt var igjen som før.

Aladdin og Guldnaare førte nu et lykkelig liv. Lampen passet han nu godt paa; for han hadde saart faat merke følgerne av at miste den. Sin gamle mor holdt han høit i ære; hun levde hos ham i mange aar til sin død. Sultanen overgav efterhvert styrelsen i Aladdins hænder, og levde siden bare for sine børn, elsket og pleiet av dem, til han døde i en meget høi alder.
